

Sygn. I C 416/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Eliza Nowicka - Skowrońska
Protokolant:	Jakub Flaga

po rozpoznaniu w dniu 6 lipca 2017 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko M. Z. (1)

o zapłatę

I. zasądza od M. Z. (1) na rzecz (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. kwotę 60.454,44 zł (sześćdziesiąt tysięcy czterysta pięćdziesiąt cztery złote i czterdzieści cztery grosze) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od kwot:

1. 82.326,92 zł od dnia 11 sierpnia 2015r. do 26 października 2015r.,

2. 56.139,89 zł od dnia 27 października 2015r. do dnia zapłaty,

z zastrzeżeniem, że od 1 stycznia 2016r. wysokość odsetek umownych nie może przekraczać wysokości odsetek maksymalnych,

II. umarza postępowanie co do kwoty 26.187,03 zł (dwadzieścia sześć tysięcy sto osiemdziesiąt siedem złotych i trzydzieści trzy grosze),

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

IV. zasądza od (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. na rzecz M. Z. (1) kwotę 295 (dwieście dziewięćdziesiąt pięć) złotych tytułem zwrotu części kosztów procesu.

Sygn. akt I C 416/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 października 2015 r. skierowanym do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie powód (...) Bank (...) SA z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. Z. (1) kwoty 82.326,92 zł tytułem zwrotu udzielonego kredytu wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od 11 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty, kwoty 4.084,55 zł tytułem odsetek obliczonych od dnia 5.09.2014r. do dnia wystawienia

wyciągu z ksiąg bankowych oraz kwoty 230 zł tytułem kosztów oraz o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 1.084 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 5 września 2014 r. udzielił pozwanemu kredytu w zakresie umowy pożyczki gotówkowej nr (...) w ramach, którego pozwany otrzymał kredyt w wysokości 84 937,50 zł. Pozwany zobowiązany do spłaty kredytu zgodnie z harmonogramem, nie wywiązał się obowiązku spłaty (pozew k. 5 – 7).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 17 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 2081092/15 nakazał pozwanemu, aby zapłacił w terminie dwóch tygodni powodowi kwoty dochodzone pozwem lub wniósł w tym terminie sprzeciw (nakaz zapłaty – k. 7v.).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wniósł o oddalenie powództwa w całości, umorzenie kosztów sądowych oraz o wstrzymanie naliczania odsetek.

W uzasadnieniu wskazał, iż kwota podana przez powoda powinna być pomniejszona o 26.187,03 zł, czyli o kwotę zwrotu z tytułu opłaty za niewykorzystany okres ubezpieczenia, a ponadto wskazywał, iż padł ofiarą oszustwa i wziął kredyt, ale środki z tego kredytu przekazał na rzecz P. K. i M. Z. (2). Twierdził, że nie jest zobowiązany do zwrotu tej kwoty, bowiem został wykorzystany przez te osoby (sprzeciw k. 8, pismo procesowe pozwanego k. 53 – 55v.).

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2015 r., zmienionym w dniu 18 marca 2016 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę tut. Sądowi do rozpoznania (postanowienie k. 15, 19).

Powód w dniu 25 października 2016 r. złożył pismo, w którym wskazał, iż cofa powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 26.187,03 zł oraz wnosil o umorzenie postępowania w tym zakresie (pismo powoda k. 165 - 166).

W piśmie procesowym z dnia 15 listopada 2016 r. powód ograniczył swoje powództwo wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 68.163,27 zł wraz z dalszymi odsetkami w wysokości 4 – krotności stopu kredytu lombardowego NBP od kwoty 58.889,65 zł od dnia 16 listopada 2016 r. do dnia zapłaty, jednakże nie więcej niż 2 – krotność odsetek ustawowych za opóźnienie, oraz zasądzenie kosztów procesu w wysokości 1.125,38 zł. Ponadto pełnomocnik powoda wskazał, iż na dochodzoną kwotę 230 zł składają się koszty związane z korespondencją kierowaną do pozwanego dotyczącą nieterminowej spłaty 6 szt. X 15 zł, 100 zł tytułem wyjazdu windykacyjnego oraz 20 zł za wystawienie wyciągu z ksiąg banku (pismo powoda k. 173).

Pozwany w toku procesu podtrzymywał stanowisko zaprezentowane w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Zaprzeczał, aby ubiegał się o udzielenie kredytu gotówkowego w powodowym banku, jak również podawał, nigdy świadomie nie składał podpisów pod wnioskiem kredytowym, czy umową kredytową. Poinformował, że jego znajomy P. K. zaproponował mu pracę na stanowisku kierowniczym w ramach pomocy w prowadzeniu jego firmy. Twierdził, że współpracować w prowadzeniu firmy miał również M. Z. (2). Osoby te nakłoniły pozwanego do zaciągnięcia umów kredytowych, w tym w powodowym banku, które miały służyć finansowaniu zakupu sprzętu na potrzeby prowadzenia firmy. O możliwości uzyskania u strony powodowej kredytu na zasilenie prowadzonej działalności gospodarczej pozwany dowiedział się również od P. K. i M. Z. (2). Wcześniej pozwany za namową P. K. otworzył rachunek bankowy w (...) (pismo z dnia 11 lipca 2016 r. k. 53 – 55v., stanowisko pozwanego – k. 180 – 181).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 września 2014 r. (...) Bank (...) SA z siedzibą we W. zawarła z pozwanym M. Z. (1) umowę pożyczki gotówkowej nr (...), w kwocie 84.937,50 zł, przy czym powyższa kwota pomniejszona została o kwotę prowizji w wysokości 4.000 zł., opłatę za ochronę ubezpieczeniową w kwocie 30.937,50 zł, w tym 360 zł z tytułu ubezpieczenia A.. Pozwany do dyspozycji otrzymał kwotę 50.000 zł. Pożyczka została zawarta na okres od dnia 5 września 2014 r. do dnia 3 września 2020 r. (umowa pożyczki gotówkowej z dnia 5 września 2014r. – k. 46 52, wyciąg z rachunku pozwanego k. 65v.)

Oprocentowanie nominalne pożyczki wynosiło 5,90% w stosunku rocznym i było stałe w okresie obowiązywania umowy. Kwota naliczonych odsetek umownych od udzielonej pożyczki wynosiła 16 108,74 zł (§ 1 ust. 4 umowy – k. 46).

Pozwany zobowiązał się do terminowej spłaty pożyczki wraz z odsetkami w 72 miesięcznych ratach płatnych do dnia 3 każdego miesiąca, przy czym decydowała data wpływu środków do banku, począwszy od 3 października 2014 r. Spłaty rat miały być dokonywane na wskazany rachunek, który strona powodowa otworzyła dla pozwanego na potrzeby obsługi pożyczki (§ 1 ust. 8 umowy – k. 46).

Kwota miesięcznej raty pożyczki powiększona o opłatę z tytułu prowadzenia rachunku przez bank wynosiła 1.403,42 zł (§ 1 ust. 9 umowy – k. 46).

Wymagane spłaty miesięczne dokonywane z rachunku zaliczane były w pierwszej kolejności na pokrycie zapadłych wymagalnych spłat miesięcznych począwszy od najstarszych płatności w kolejności: opłata za prowadzenie rachunku, rata pożyczki w kolejności: kapitał, odsetki, zaległe opłaty i prowizje, inne koszty, odsetki karne. Za opóźnienie w spłacie raty lub jej części bank zgodnie z postanowieniami umowy naliczał odsetki od zadłużenia przeterminowanego (odsetki karne) według stopy równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (§1 ust. 15 umowy – k. 46).

Zgodnie § 1 ust. 17 umowy w razie opóźnienia pożyczkobiorcy w zapłacie dwóch pełnych rat, Bank ma prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia (umowa – k. 47).

Pozwany zadeklarował, aby dostępną dla niego kwotę pożyczki przekazać mu w formie przelewu dokonanego przez Bank w terminie 3 dni roboczych na jego rachunek prowadzony w Banku (...) i numerze (...). Powyższa kwota została przekazana na rachunek pozwanego w dniu 8 września 2014 r. (kopia historii rachunku k. 65v).

Pozwany w dniu 11 sierpnia 2014r. udzielił pełnomocnictwa P. K. do dokonywania wszelkich czynności związanych z prowadzeniem rachunku, w tym do samodzielnego dysponowania całością środków zgromadzonych na rachunku nr (...). W 2014r., w szczególności w miesiącu wrześniu, pozwany zawarł również umowy kredytowe z innymi bankami (pełnomocnictwo – k. 56, okoliczności przyznane przez pozwanego).

Integralną część umowy stanowiła Tabela opłat i prowizji dla czynności związanych z obsługą kredytów na zakup towarów i usług oraz pożyczek gotówkowych udzielanych przez (...) Bank S.A. Pozwany oświadczył, iż zapoznał się z jej treścią i otrzymał jej pełny tekst (§2 ust 2 umowy – k. 47, załącznik nr 1 do umowy – k. 51).

Pozwany otrzymał harmonogram spłat pożyczki, zgodnie z którym zobowiązany był do comiesięcznej wpłaty raty w kwocie 1.402,74 zł w terminie od 14 października 2003r. do 20 września 2003 r. (harmonogram spłaty rat k. 36 – 36v.)

Wszystkie powyższe dokumenty zostały podpisane przez pozwanego, który także złożył parafę na każdej stronie umowy i załączników. Prawdziwość tego podpisu nie była kwestionowana w toku postępowania przez stronę pozwaną (okoliczność przyznana).

Pozwany dokonał tytułem wpłaty kwotę 30 zł w dniu 5 listopada 2014 r., 1.950 zł w dniu 5 listopada 2014r. oraz kwoty 1.405 zł w dniu 9 października 2014 r. W dniu 26 października 2015 r. Centrum obsługi kredytu wpłaciło na rachunek techniczny kredytu kwotę 26.187,03 zł tytułem zwrotu opłaty za niewykorzystany okres ubezpieczeniowy. Poza tymi wpłatami, pozwany nie dokonywał w terminie spłaty rat kredytu (zestawienie wpłat dokonanych na rachunek techniczny kredytu/ pożyczki – k. 37, okoliczności niekwestionowane przez pozwanego).

Pismem z dnia 7 czerwca 2015 r., doręczonym pozwanemu w dniu 15 czerwca 2015 r. powód wypowiedział umowę pożyczki wskazując, iż na dzień 7 czerwca 2015 r. wymagalne należności wynoszą łącznie 85.822,35 zł (wypowiedzenie wraz z dowodem doręczenia – k. 38 – 39).

W dniu 25 czerwca 2015 r. pozwany złożył do Prokuratury Rejonowej (...) w W. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oszustwa przez M. Z. (2) oraz P. K. na szkodę jego oraz banków, tj. czynu z art. 286 § 1 k.k. Dochodzenie prowadzone w tej sprawie pod sygn. akt Ko 3442/15/6, kolejna sygn. akt PR 6DS 220.2016.V, zostało

umorzone wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego postanowieniem z dnia 30 czerwca 2016 roku (zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa k. 57 – 60, pismo Prokuratury Rejonowej (...) k. 148)

W dniu 10 sierpnia 2015 r. powodowy Bank sporządził wyciąg z ksiąg banku wskazując, iż zadłużenie pozwanego wynosi kwotę 86.641,47 zł, z czego kwota 82.326,92 zł to należność główna, kwota 4.084,55 zł stanowiła wysokość odsetek umownych za okres od dnia 5 września 2014 r. do dnia wystawienia wyciągu, zaś kwota 230 zł – to należne bankowi koszty, opłaty i prowizje oraz dalsze odsetki, które obciążają dłużnika od dnia następnego po dniu wystawienia wyciągu do dnia zapłaty obliczone od kwoty 82 326,92 zł, naliczane według zmiennej stopy procentowej w wysokości 4.00 – krotności stopy kredytu lombardowego (wyciąg z ksiąg banku – k. 35).

Pismem z dnia 26 października 2015 r. powód poinformował pozwanego, iż w związku z wypowiedzeniem umowy kredytu dokonał wyliczenia zwrotu środków za niewykorzystany okres ubezpieczenia w kwocie 26.187,03 zł. Jednocześnie powód wskazał, iż zwrot opłaty został zaliczony na rzecz pozostałego do spłaty kapitału kredytu (kserokopia pisma powoda k. 9, okoliczność bezsporna).

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2016 r. Prokuratura Rejonowa (...) w W. w sprawie PR 6Ds 220.2016.V (poprzedni numer Ko 3442/15/6) umorzyła postępowanie karne w sprawie oszustwa wyłudzenia na szkodę pozwanego i powodowego Banku kredytu (okoliczność bezsporna).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów złożonych do akt sprawy.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, Sąd dał wiarę dokumentom, gdyż ich pochodzenie i wiarygodność nie budziły wątpliwości. Złożone do akt sprawy kopie dokumentów potwierdzają natomiast okoliczności niesporne, ocenione na zasadzie art.229 i 230 k.p.c.

Zdaniem Sądu powyższe dowody były wystarczające do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Wyjaśniły one dostatecznie, w jakich okolicznościach doszło do powstania wierzytelności powoda względem pozwanego oraz jaka jest rzeczywista wysokość roszczenia powoda. Sąd oddalił wnioski pozwanego o przesłuchanie świadków A. M., J. G., T. D., A. Z., P. Ł., E. Z., P. K. i M. Z. (2) albowiem okoliczności, na które zostali powołani (k. 53v.), nie miały w ocenie Sądu oraz zgromadzonego w aktach materiału dowodowego, znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd nie ocenił pozytywnie twierdzeń pozwanego na okoliczność pozostawiania przez niego w błędzie w chwili podpisywania umowy pożyczki, albowiem okoliczność ta nie została przez niego wykazana, a nadto sprzeczna była z zasadami logiki.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w przeważającej części.

Powód udowodnił w toku postępowania zarówno istnienie swojego roszczenia, jak również jego wysokość oraz wymagalność, przedstawiając stosowne dokumenty na poparcie swoich twierdzeń. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazywał, że bez wątplenia pozwany zawarł z powodowym bankiem umowę pożyczki gotówkowej. Pozwany nie kwestionował, że nie wywiązał się ze spłaty zadłużenia obciążającego go na podstawie zawartej z powodem umowy pożyczki oraz okoliczności dotyczących wypowiedzenia umowy.

Zgodnie z wyrażoną w art. 6 k.c. zasadą rozkładu ciężaru dowodu w postępowaniu cywilnym powód wykazał w sposób należyty istnienie wymagalnego zobowiązania oraz zakres i podstawę odpowiedzialności pozwanego.

Mając powyższe okoliczności na względzie należy uznać żądanie pozwu za zasadne w świetle postanowień zawartej przez strony umowy pożyczki oraz art. 720 § 1 k.c. Zgodnie z powołanym przepisem przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Istotą tej sprawy jest ocena, czy pozwany w chwili podpisywania umowy pożyczki z powodowym banku pozostawał pod wpływem błędu.

Analiza dowodów z dokumentów przedstawionych przez strony, zwłaszcza umowy pożyczki wskazywała, że pozwany w trakcie dokonywania spornej czynności prawnej winien być świadomy tego, że zawiera umowę pożyczki jako pożyczkobiorca w swoim imieniu. Umowa ta została sporządzona w sposób czytelny, nie pozostawiający wątpliwości co do tego w jakim charakterze pozwany w niej występował. Wśród złożonych przez pozwanego dokumentów znajduje się oświadczenie pożyczkobiorcy, w którym pozwany w sposób wyraźna oświadcza, iż jest prezesem zarządu (...) Sp. z o.o. w W. podając wszystkie dane spółki, wysokość otrzymywanego wynagrodzenia. Pozwany przy czynności sporządzania powyższego oświadczenia musiał aktywnie współdziałać z agentem biura kredytowego. Nawet zakładając, że oświadczenie to za pozwanego wypełnił pracownik banku, to jednak składając podpis pod nim pozwany musiał zauważyć, że występuje jako pożyczkobiorca – wynikało to bowiem zarówno z tytułu tego dokumentu, jak i jego treści, które to elementy trudno było przeoczyć przy jego podpisywaniu. Ponadto, sama treść umowy pożyczki jednoznacznie wskazywała na to, jakiego rodzaju czynności prawnej dokonywał pozwany. Dokument był zatytułowany „umowa pożyczki gotówkowej”, zaś w treści tej umowy pozwany M. Z. (1) został wprost wymieniony jako pożyczkobiorca. Wskazanie jego osoby wraz z danymi osobowymi w charakterze pożyczkobiorcy było wyraźne i wyszczególnione już na pierwszej stronie umowy pożyczki gotówkowej nr (...), zaś dokument zawierał liczne sformułowania odnoszące się do charakteru zawieranej umowy takie jak: „pożyczka”, „pożyczkobiorca”. Podkreślić trzeba, że pozwany jest osobą dorosłą, przedsiębiorcą, ma wyższe wykształcenie i doświadczenie w dokonywaniu czynności prawnych. Z tego względu, kierując się zasadami logiki i doświadczenia życiowego, nie można było dać wiary pozwanemu, że nie zapoznał się z treścią przedstawionej mu do podpisu umowy i nie zyskał w ten sposób świadomości co do tego, że jako pożyczkobiorca zawiera umowę pożyczki. Do wniosku tego prowadzi także fakt, że pozwany musiał parafować każdą stronę umowy w miejscu oznaczonym jako miejsce na podpis pożyczkobiorcy, co wymagało chociażby pobieżnego przejrzenia przedkładanych mu do podpisu dokumentów. Istotne znaczenie dla oceny zachowania pozwanego miał fakt, że pozwany zaciągał również inne kredyty, które jak twierdził miały być przeznaczone faktycznie na prowadzenie firmy współpracując z P. K., w zamian za obietnicę udziałów w zyskach z planowanych inwestycji. Powyższa okoliczność wskazywała na to, że pozwany także w przypadku umowy pożyczki z dnia 5 września 2014 roku nie działał pod wpływem błędu co do charakteru dokonywanej czynności, lecz świadomie w ramach współpracy z P. K. zdecydował się zawrzeć umowę pożyczki, z której środki pieniężne miał otrzymać na prowadzony również na swoje imię i nazwisko rachunek bankowy.

Nawet gdyby pozwany – jak twierdzi – ponaglany przez P. K., nie przeczytał postanowień umowy, nie można mówić w tym przypadku o błędzie. Zgodnie z art.84 k.c. błąd musi dotyczyć treści czynności prawnej i być istotny, co oznacza, że rozsądny człowiek znający prawdziwy stan rzeczy nie złożyłby oświadczenia tej treści, przy czym w przypadku czynności odpłatnych błąd musi wywołać druga strona albo musi o błędzie wiedzieć lub z łatwością go zauważyć. Sąd podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2009 roku w sprawie IV CSK 358/08, zgodnie z którym nie ma błędu, gdy ktoś świadomie składa oświadczenie woli, nie znając jego treści, np. składa podpis na dokumencie, z którego treścią się nie zapoznał. Pozwany powinien być należycie zorientowany co do treści zawieranej umowy i nie wykazał podnoszonej okoliczności, że doszło do próby podstępnego wprowadzenia pozwanego w błąd przez powoda, ani nawet tego, że strona powodowa w inny sposób wywołała ten błąd lub o tym błędzie wiedziała lub mogła z łatwością ten błąd zauważyć. Drugą stroną umowy pożyczki był powodowy bank działający przy dokonywaniu tej czynności przez pełnomocników, to jest K. K. – agenta biura kredytowego strony powodowej w P.. Pozwany nie przedstawił żadnych obiektywnych dowodów, które by wskazywały, że wyżej wymieniona osoba lub też inne podmioty działające w imieniu i na rzecz banku udzieliły pozwanemu mylnych informacji co do charakteru zawieranej umowy lub też w inny sposób wywołały u niego przekonanie, że dokonywana przez niego czynność prawna nie ma charakteru umowy pożyczki, a powód jedynie ma „użyć” swojego rachunku celem umożliwienia udzielenia pożyczki innej osobie. Podobnie nie zostało wykazane, aby organy powodowego banku lub inne osoby uprawnione do jego reprezentowania wiedziały o tym, że pozwany zawierając umowę ma mylne wyobrażenie o rodzaju, treści i skutkach zawieranej umowy pożyczki lub też mogły ten ewentualny błąd z łatwością zauważyć. Treść umowy pożyczki

była na tyle jednoznaczna, że powód nie miał podstaw do przypuszczenia, że pozwany, który jest osobą dojrzałą i doświadczoną w dokonywaniu czynności bankowych, ma mylne wyobrażenie o treści dokonywanej czynności.

Pozwany podnosił, że został oszukany przez P. K., który błędnie poinformował go, że jedynie użycza swojego rachunku bankowego dla potrzeby udzielenia pożyczki spółce i sam nie będzie pożyczkobiorcą. Powyższa argumentacja nie zasługiwała jednak na uwzględnienie, albowiem pozwany – w przekonaniu Sądu - musiał zdawać sobie sprawę z charakteru dokonywanej czynności, a jedynie mógł pozostawać w błędnym przekonaniu, że nie będzie musiał spłacać zaciągniętej pożyczki. Gdyby nawet założyć, że takie błędne przekonanie zostało wywołane podstępny zachowaniem P. K., to byłby to podstęp osoby trzeciej w rozumieniu art. 86 k.c. Brak natomiast podstaw do przyjęcia, że o tym podstępie wiedziała strona powodowa, czego wymaga art. 86 § 2 k.c. dla możliwości skutecznego uchylecia się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu wywołanego podstępnie przez osobę trzecią. Wprawdzie pozwany powołał się na to, że pracownik banku współpracował z P. K. i pomagał mu wprowadzić w błąd pozwanego, jednak ta okoliczność nie została wykazana przez stronę pozwaną.

Zeznania wnioskowanych przez stronę pozwaną świadków A. M., J. G., T. D., A. Z., P. Ł., E. Z., w ocenie Sądu były zbędne, albowiem świadkowie ci nie mieli bezpośrednich wiadomości dotyczących zawieranej przez pozwanego umowy, a zatem uznając je za nieprzydatne dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, Sąd oddalił wnioski o dopuszczenia dowodu z ich zeznań. W przypadku tych świadków zauważyć trzeba, że nie uczestniczyli oni w żaden sposób w zawarciu umowy pomiędzy stronami i ich wiedza w tym zakresie pochodzi od pozwanego, na co wskazywał pozwany podczas informacyjnego przesłuchania na rozprawie w dniu 5 stycznia 2017 r. Jeśli chodzi o pozostałych świadków, tj. M. Z. (2) i P. K., wnioski o ich przesłuchanie zostały oddalone, gdyż pozwany nie wskazał w zakreślonym przez Sąd terminie (zarządzenie – k. 182) aktualnych adresów tych świadków i ich wezwanie do Sądu nie było możliwe.

Pozostawanie w błędzie jest przejawem przekonania wewnętrznego i jego ocena może być dokonana wyłącznie na podstawie obiektywnych kryteriów, zaistniałych w rzeczywistości, pozwalających zweryfikować w oparciu o art. 233 § 1 k.p.c., czy faktycznie błędne przeświadczenie o jakim mowa w art. 84 i 86 k.c. zaistniało.

Pozwany – biorąc pod uwagę cechy psychofizyczne i nabyte doświadczenie, miał zdolność oceny, w jakim charakterze występuje zawierając umowę z powodem. Twierdzenia pozwanego, jakoby nie miał on świadomości w jakim charakterze i celu zawierał umowę o pożyczkę stoją w sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego. Przystępowanie do poważnych operacji finansowych polegających na zaciągnięciu pożyczki na znaczną kwotę (w tym przypadku ponad 80.000 zł) nie pozostają poza świadomością osoby, która takich czynności dokonuje. Wnioskowanie oparte na doświadczeniu życiowym i zasadach współżycia społecznego przekonuje, że pozwany powinien mieć świadomość co do tego, że jest pożyczkobiorcą, biorąc pod uwagę jego wykształcenie, doświadczenie kredytowe i zawodowe, a także fakt podpisania umowy pożyczki gotówkowej i parafowania każdej jej strony. Pozwany nie wykazał minimum staranności w dbałości o własne interesy. Za pełnienie funkcji prezesa zarządu pobierał wynagrodzenie, zatem jego uczestnictwo w czynnościach podejmowanych razem z P. K. nie było bezinteresowne. Poza sporem pozostawało, że pozwany miał okazję zapoznać się z treścią umowy, którą obecnie kwestionuje. Pozwany nie przeczy, że parafował tę umowę. Z treści umowy wynikało, że na ostatniej stronie tej umowy podpisał się imieniem i nazwiskiem. Trudno zatem dać wiarę jego wersji, że treści umowy nie znał. Poza tym, o ile faktycznie nie zapoznał się z treścią umowy, mimo tego, że miał ku temu możliwość, to jego błędne przekonanie co do charakteru czynności jakiej dokonuje nie było niczym usprawiedliwione.

Sąd wziął też pod uwagę, że z przeprowadzonych dowodów w postaci dokumentów - informacji Prokuratury Rejonowej oraz zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa można wyprowadzić wnioski, że wiele osób zostało pokrzywdzonych w wyniku zawarcia podobnych umów kredytowych. Okoliczność ta nie ma jednak znaczenia w niniejszej sprawie w kontekście wskazanych w pozwie przesłanek uzasadniających powództwo. Przy ocenie, czy pozwany złożył oświadczenie woli w umowie pożyczki pod wpływem podstępnie wywołanego błędu ustala się wyłącznie jego świadomość co do treści dokonywanej czynności prawnej. Zawieranie tego typu umów pożyczki w związku z działalnością zorganizowanej grupy osób, w tym pracowników banku, nie zostało wykazane. Sam fakt, że

prowadzono w tej sprawie postępowanie karne nie stanowi wystarczającego dowodu na tę okoliczność, tym bardziej, że w jego toku nie przedstawiono zarzutów żadnej z osób uczestniczących po stronie banku w zawarciu spornej umowy.

W świetle powyższego należy uznać, że zawarta dnia 5 września 2014 roku umowa pożyczki gotówkowej była ważna i wiązała strony.

Zgodnie z art. 476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela.

Wobec skutecznego wypowiedzenia umowy, stanowiącego okoliczność bezsporną w niniejszej sprawie, jak również braku spłaty pożyczki, żądanie pozwu okazało się do zasady usprawiedliwione.

Należność główna podlegała zasądzeniu w kwocie aktualnej na dzień 26 stycznia 2015 roku, po rozliczeniu ochrony ubezpieczeniowej, przy uwzględnieniu kwoty której dochodzenia zrzekł się powód w oświadczeniu z dnia 25 października 2016r. (k. 165), tj. $82.326,92 \text{ zł} - 26.187,03 \text{ zł} + 4.084,55 + 230 \text{ zł} = 60.454,44 \text{ zł}$.

Sąd orzekł o należnych odsetkach za opóźnienie na podstawie art. 481 k.c. i art. 482 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy, w związku z zawartymi w niej zapisami dotyczącymi stopy odsetek za opóźnienie. Jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Należało mieć przy tym na uwadze, iż odsetki w wysokości ustalonej w umowie należne były od kwoty zadłużenia (tj. 82.326,92 zł) do dnia potrącenia kwoty niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej (do dnia 26.10.2015r.), a następnie winny już być naliczane od kwoty niższej tj. $82.326,92 \text{ zł} - 26.187,03 \text{ zł} = 56.139,89 \text{ zł}$ od 27 października 2015r. do dnia zapłaty. Zwrotu pozostałych należności, tj. skapitalizowanych odsetek w kwocie 4.084,55 zł oraz opłat za postępowanie windykacyjne w kwocie 230 zł, powód domagał się bez odsetek.

Sąd umorzył postępowanie w zakresie cofniętego powództwa na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. oraz oddalił powództwo w zakresie niewłaściwie naliczonych odsetek.

Orzeczenie o kosztach procesu znalazło uzasadnienie w treści art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Strona powodowa wygrała sprawę w 70% ponosząc koszty postępowania w łącznej wysokości 1.125,38 zł (1.084 zł opłaty od pozwu i 34 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 7,38 zł opłaty notarialne). Pozwany poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 3.617 zł (koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3600 zł oraz 17 zł opłaty od pełnomocnictwa).

Mając na uwadze dyspozycję cytowanego wyżej przepisu, Sąd zasądził na rzecz pozwanego od strony powodowej kwotę 295 zł tytułem kosztów procesu ($[3617 \text{ zł} * 30\%] - [1126 \text{ zł} * 70\%]$).